

Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR)

**Protokoll nr 4 fört vid kommunstyrelsens pensionärsråd sammanträde
tisdagen den 16 april 2013 kl. 10.00-12.12**

Justerat den 22 april 2013

Lars Wettergren
Ordförande

Eva Sahlin
Vice ordförande

Närvarande:

Ordförande Lars Wettergren (PRO)
Vice ordförande Eva Sahlin (SPF)

Ledamöter Per Hansson (PRO)
Evy Ahlqvist (PRO)
Johnny Dahlin (SPF)
Mats Danielson (SPF)
Karin Wilborg (SPF)
Barbro Ottosson (SKPF)

Ersättare Kurt Blank (PRO)
Eva Birgitta Jacobsson (PRO)
Harry Wikner (PRO)
Kjerstin Genell Andrén (SPF)
Olle Eriksson (SPF)
Evy Johansson (SPF)
Anders Rehnström (SKPF)

Förhinder: ledamoten Ingrid Ollas (PRO) och ersättarna Donald Monvall (PRO) och Lena Hedqvist (SPF) samt adjungerade Matti J. Korhonen (IKINUORET)

Tjänstgörande ersättare: Kurt Blank (PRO) för Ingrid Ollas (PRO)

Närvarande tjänstemän:

Direktören Eva Frunk Lind, avdelningscheferna Karin Ekdahl Wästberg, Ann-Marie Ståhl, Raili Karlsson och under pkt 12 kommunikátören Carl Smitterberg, samt nämndsekreteraren Barbara Ahlmark. I sammanträdet deltar ledamoten i äldrenämnden Helen Jäderlund Eckardt (FP) under pkt 11.

1. Genomgång av närvaro

Sekreteraren noterar närvaro.

2. Val av justerare

Vice ordföranden Eva Sahlin utses att tillsammans med ordföranden Lars Wettergren justera dagens protokoll.

3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordningen

Anmäls frågor rörande ny ersättningssystem, hur äldreförvaltningen hanterar äldrecentrums rapporter, uppföljning av hälso- och sjukvårdsfrågor. Rådet fastställer därefter dagordningen.

4. Anmälan av protokollsjustering KPR: 3/2013-03-12

Rådet lägger anmälan med godkännande till handlingarna

5. Anmälan av protokollsjustering ÄN 3/2013-03-19

Anmälan läggs till handlingarna. Rådet undrar varifrån hämtar politiker vissa siffror till sina särskilda uttalanden och reservationstexter och som skiljer sig markant från siffror som äldreförvaltningen anger i tjänsteutlåtanden och bilagor, t.ex. sid 7 i senaste nämndsprotokoll där anges antalet hemtjänstenheter som skiljer sig från siffror i andra officiella dokument.

6. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 23 april 2013**§ 7 Remiss av Patientlag / delbetänkande av Patientmaktutredningen (SOU 2013:2)**

Dnr 201-160/2013

Socialdepartementet har på remiss skickat ut "Patientlag – delbetänkande av Patientmaktutredningen (SOU 2013:2)" till bl.a. Stockholms kommun.

Kommunstyrelsen önskar yttrande från äldrenämnden senast den 24 april 2013.

Äldreförvaltningen ställer sig bakom utredningens förslag till ny lag - Patientlagen. Patientlagen ska stärka och tydliggöra patientens möjligheter till inflytande i vården. Den enskilde ska bl.a. lämna samtycke till att hälso- och sjukvård ges och erhålla information om sin situation, de behandlingsmöjligheter som föreligger och konsekvenser om han/hon avböjer behandlingen. Därmed har patienten bättre förutsättningar till att aktivt välja när, var och av vem vården ska bedrivas.

KPR tog del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"KPR vill på nytt påpeka att tänderna är en del av kroppen och frågor angående tänder skall därför behandlas i denna lag."

§ 8 Remiss av motion (2012:55) av Kaj Nordqvist om Stockholms stads stöd till daglig verksamhet för människor med afasi

Dnr 201-138/2013

Kaj Nordqvist har i en motion framfört att afasi är ett funktionstillstånd som drabbar 3000-4000 i länet per år. Vanligaste orsaken är stroke men även misshandel och andra sjukdomar kan orsaka afasi. Kaj Nordqvist har fått information om att personer med afasi finns på stadens dagverksamheter för dementa och anser att de inte är bra att blanda ihop olika funktionshinder i en verksamhet. Han föreslår därför att den dagliga verksamheten för personer med afasi bör förbättras.

Äldreförvaltningen anser att Stockholms stad har i dagsläget 30 dagverksamheter lokaliserade i de olika stadsdelarna. 25 av dessa är riktade mot demenssjuka och 7 har en social inriktning. Två av dagverksamheterna når båda målgrupperna. I Stockholms stads riktlinjer för biståndsbedömning står att biståndsbedömda dagverksamheter är ett viktigt komplement till hemtjänsten. Som biståndshandläggare är det angeläget att hitta och föreslå den typ av dagverksamhet som bäst är lämpad för att tillgodose den enskildes individuella behov. Dagverksamhet kan beviljas den som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning bedöms ha behov av regelbunden tillsyn, träning och social samvaro.

För att bevilja dagverksamhet med inriktning mot demenssjukdomar bör en demensdiagnos vara fastställd. I de fall den enskilde ännu inte har fått en demensdiagnos, men har uppenbar minnesproblematik, kan i vissa fall dagverksamhet beviljas tillfälligt i avvaktan på att en diagnos fastställs. Krav är dock att en demensutredning ska ha initierats.

För en person med afasi finns möjlighet att ansöka om social dagverksamhet som bistånd. Inga indikationer på att personer med afasi beviljas demensdagvård har kommit till förvaltningens kännedom, utan riktlinjerna för demensdagvård följs.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 9 Redovisning av 2007-2012 statliga stimulansmedel från Socialstyrelsen för utveckling av vård och omsorg om äldre

Dnr 501-185/2013

För perioden 2006–2012 har Socialstyrelsen på uppdrag av regeringen fördelat stimulansbidrag till landets kommuner och landsting till arbetet med att utveckla vård och omsorg om äldre. Kommunerna och landstingen har årligen redovisat till Socialstyrelsen hur mycket av stimulansmedlen som förbrukats och hur de använts. År 2013 ska slutredovisning göras till Socialstyrelsen. För perioden 2007-2012 har äldrenämnden beviljats sammanlagt 7 814 tkr i stimulansmedel och socialnämnden 590 tkr, totalt 8 404 tkr. I ärendet redogörs för den redovisning som gjorts till Socialstyrelsen avseende 2007-2012 års stimulansmedel.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 10 Redovisning av arbetet med "Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre" – överenskommelse mellan regeringen och Sveriges kommuner och landsting (KSL)

Dnr 61001-126/2013

Sedan 2010 har regeringen årligen ingått överenskommelser med Sveriges Kommuner och Landsting kring vården av mest sjuka äldre. Årets överenskommelse fastställdes i december 2012 och gäller till och med 31 december 2014. I detta tjänsteutlåtande redovisas överenskommelsen och hur äldreförvaltningen arbetar utifrån denna.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 11 Stadsgemensam mall för uppföljning av hälso- och sjukvårdsfrågor

Dnr 610-204/2013

Staden har sedan beslut i kommunfullmäktige 2008-11-17, dnr 327-1381/2008, följt utvecklingen av hälso- och sjukvårdsfrågorna via nio stadsgemensamma kvalitetsindikatorer. Äldreförvaltningen har inför 2013 i samverkan med representanter från sju stadsdelsförvaltningar reviderat och utvecklat den gemensamma uppföljningsmallen.

Föreliggande mall för uppföljning av hälso- och sjukvårdsfrågor utgörs av 12 kvalitetsområden med underliggande indikatorer. Uppgifterna noteras månatligen per avdelning och sammanställs till ett resultat per utförarenhet. Indikatorerna kan följas på såväl avdelnings- och enhetsnivå som för stadsdelsnämnder och staden.

Indikatorerna överensstämmer med socialstyrelsens nuvarande indikatorer och uppgiftsrapporteringen till socialstyrelsen kan därför direkt hämtas från mallen.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 12 Svar på skrivelse från ledamoten Torun Bouchér (V) angående förenklad biståndsbedömning

Dnr 109-189/2013

Ledamoten i äldrenämnden Torun Boucher (V) har till äldrenämnden inkommit med en skrivelse gällande förenklad biståndsbedömning.

Äldrenämnden godkände, 2011-05-17, Servicetjänster för äldre, Dnr 404-246/2011, Förenklad biståndshandläggning gällande vissa hemtjänstinsatser, med ändringen att förenklad biståndshandläggning ska gälla för personer från 75 år.

Äldrenämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda ärendet vidare och återkomma med förslag till införande av förenklad biståndshandläggning, Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag till förenklad biståndshandläggning gällande vissa hemtjänstinsatser för kommuninvånare som fyllt 75 år.

Äldrenämnden har föreslagit kommunfullmäktige besluta att under 2012, införa förenklad biståndshandläggning gällande servicetjänster för alla kommuninvånare som fyllt 75 år. I budget för 2013 har beslut ej tagits om införande av förenklad biståndshandläggning. Om förenklad

biståndshandläggning ska införas är detta ett beslut som äldrenämnden inte själv förfogar över.

Det kan konstateras att det pågår en dialog mellan socialstyrelsen och Linköping rörande förenklad biståndsbedömning. Det är ännu oklart vad resultatet blir av diskussionen men det är viktigt att modeller som tas fram överensstämmer med gällande lagstiftning.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

KPR tog del av ärendet och anför följande:

"KPR anser att beslutet som togs av äldrenämnden i november 2011 skall verkställas."

§ 13 Svar på skrivelse från ledamoten Torun Bouchér (V) om evakueringslägenheter vid upprustning av äldreboenden

Dnr 109-116/2013

I en skrivelse till äldrenämnden önskar led. Torun Boucher (V) få en redovisning av stadens framförhållning vad gäller upprustning av stadens äldreboenden samt vilka möjligheter till evakueringsboende som finns.

Äldreförvaltningen anser följande: De flesta av stadens fastigheter för vård- och omsorgsboende och servicehus är byggda under 1960-1980- talet och är idag i stort behov av upprustningar och ombyggnationer. I budget 2009 beslutade staden att åtgärder kommer att genomföras under en tioårsperiod för att förbättra boendestandarden på stadens särskilda boenden. Ombyggnadstakten påverkas också av att Arbetsmiljöverket, vid hittills genomförda inspektioner, vitesförelagt flera av de särskilda boendena. Skälen är att fastigheternas hygienutrymmen inte uppfyller dagens krav ur arbetsmiljösynpunkt.

Stadens 14 stadsdelsförvaltningar är indelade i fyra regioner vilka samtliga har, tillsammans med Micasa, påbörjat en inventering av fastigheter för särskilda boendeformer för att identifiera vilka som behöver åtgärdas alternativt avyttras. Målet är att under 2013 utarbeta en plan för vilka fastigheter som kan ingå i det framtida utbudet av vård- och omsorgsboende. Planen kommer också att beakta de närmaste årens minskade behov av vård- och omsorgsboenden som medför ett antal tomma platser/lägenheter. En del av dessa kommer att kunna användas som evakueringsbostäder.

Tyvär innebär större ombyggnationer ofta påfrestningar för de boende men ambitionen är att alltid minimera de olägenheter som kan uppkomma. Med god framförhållning och kontinuerlig information till boende och anhöriga ökar förutsättningarna att evakueringen upplevs ske smidigt.

Hur och om evakuering ska genomföras beslutas av respektive stadsdelsnämnd. Micasas evakueringsansvarige är stadsdelarna behjälplig inför planering av evakueringar.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 14 Korttidsboende för svårt sjuka äldre

Dnr 503-202/2013

Äldrenämnden har i budget 2013 fått ett uppdrag att utreda behov och förutsättningar för korttidsboende för personer med stort omvårdnadsbehov. Boendet ska initialt inte kräva kontraktsskrivning samt behov av egna möbler. Behovet av denna boendeform är bl.a. att medelboendetiden i vård- och omsorgsboenden minskat radikalt under senare år och ca 20 % av de som flyttar in bor endast upp till 2 månader på boendet.

Två stadsdelsförvaltningar (Hägersten - Liljeholmen och Kungsholmen) har visat intresse för att under hösten 2013 pröva två olika modeller av korttidsboende för personer med stort omvårdnadsbehov.

Äldreförvaltningen föreslår att dessa modeller prövas under hösten 2013 och att de medel som avsatts i budget 2013 fördelas till stadsdelsförvaltningarna enligt äldreförvaltningens förslag. Försöken utvärderas av äldreförvaltningen under första kvartalet 2014.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 15 Ny dokumenthanteringsplan för äldrenämnden

(behandlas inte av KPR)

§ 16 Värdegrund inom äldreomsorgen 2013 - lägesrapport

Dnr 40504-2/2013

Äldreförvaltningen har erhållit stimulansmedel från Socialstyrelsen för att ta fram värdighetsgarantier samt för att informera om och stimulera till arbete enligt Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier. Fyra ansökningar om medel har godkänts och äldreförvaltningen har tilldelats 20,5 mkr för ändamålet. Äldreförvaltningen fokuserar arbetet på fyra huvudområden för värdegrundsarbetet.

- Information om värdegrunden till samtliga medarbetare*
- Utbildning och nätverk för värdegrundsledare*
- Insatser för yrkesgrupper med socialt sammanhållet ansvar*
- Stöd till enheternas eget värdegrundsarbete*

Informationsdelen fokuserar på att få ut budskapet om värdegrunden och förklara begreppen samt inspirera till värdegrundsarbete. Delen för värdegrundsledare handlar om att skapa en långsiktigt hållbar struktur för värdegrundsarbete. Den del som kallas insatser för yrkesgrupper med socialt sammanhållet ansvar syftar till att stärka och likställa funktionen över staden samt rusta yrkesgruppen med fördjupade kunskaper om värdegrunden. Genom den fjärde delen avsätts 6,2 mkr för enheternas eget kvalitetsarbete. Medlen ska fördelas ut till de cirka 650 enheter som bedriver äldreomsorg inom Stockholms stad. Varje enhet har möjlighet att söka en del av medlen och använda dessa till enheternas eget arbete med värdegrunden.

Lägesrapporten avslutas med en beskrivning av uppföljning och utvärdering samt hur fortsatt arbete med värdegrunden planeras.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 17 Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden 2013

Dnr 608-120/2013

Äldreförvaltningen redovisar insatser för projektet Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden under 2013. Totalt har 46 ansökningar om medel för ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden inkommit för år 2013. Av dessa har ca hälften blivit beviljade medel för år 2012 och därmed tidigare haft ungdomar som besökt dem på helger.

Enligt budget för år 2013 finns den 10 mnkr att fördela för ungdomsbesök. Samtliga som sökt för 2013 har beviljats den summa som de ansökte om. Totalt har 45 vård- och omsorgsboenden fått en summa på 6, 44 mnkr. Av dessa boenden är 14 kommunala, 17 entreprenader och 14 i egen regi. Samtliga stadsdelar är representerade. I maj ska introduktion för ungdomarna genomföras. Stiftelsen Äldrecentrum har fått i uppdrag att utvärdera projektet från år 2012. Rapporten beräknas vara färdig hösten 2013.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§ 18 Information om förslag till tillfälligt uppehåll i upphandling av privata utförare

Dnr 50401-208/2013

Kommunfullmäktige kommer under våren 2013 besluta om ett nytt ersättnings- och tidsregistreringssystem för hemtjänsten.

I korthet kommer det innebära att staden går från nivåersättning till timersättning och att utförarna ska registrera utförda insatser hos kund elektroniskt via mobiltelefoner.

Det nya ersättningssystemet börjar gälla fr.o.m. den 1 januari 2014 och det nya tidsregistreringssystemet kommer successivt att införas i fyra etapper under perioden januari till juni 2014.

Införandeprocessen av det nya ersättnings- och tidsregistreringssystemet är omfattande - 250 biståndshandläggare och 250 utförarenheter om ca 6 500 personal är berörda. Biståndshandläggarna ska registrera om 16 000 biståndsbeslut. Utförarna ska införskaffa androidtelefoner, lära sig hur telefonerna används för tidsrapportering, hur tidsrapporter granskas, justeras och godkänns samt hur det går att få fram olika rapporter.

Äldreförvaltningen anser att det under införandeperioden behöver göras ett uppehåll i upphandling av privata hemtjänstutförare.

KPR tog del av ärendet och lägger det till handlingarna.

---

7. Anmälningshandlingar inom funktionshinderfrågor

a/ Protokoll från socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens råd för funktionshinderfrågor nr 3/2013-03-21

- b/ Protokoll från kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor 3/2013-03-18
- c/ Aktuellt inom funktionshinderområde nr 4/2013

KPR lägger anmälan till handlingarna.

8. Förvaltningschefens information

Eva Frunk Lind informerar att uppföljningsärendet kommer att bli klar till nästa nämnd och ska delges KPR.

Statistik om stadens äldreomsorg per stadsdelar och för hela staden, detaljerad och månadsstatistik, tabeller, mm finns tillgänglig på följande hemsida:

www.statistikomstockholm.se

Projektledaren Lena Alksten informerar kort om det aktuella läget för arbetet med värdighetsgarantier och de utbildningar som genomförs nu för personal som jobbar inom vård- och omsorgsboenden och hemtjänsten i både kommunal regi och hos privata utförare.

Lena Alksten presenterar en undervisningslåda som används vid dessa utbildningar och en film om värdegrundsarbete visas och Lena Alksten informerar att värdegrundsfilmen finns tillgänglig på YouTube www.youtube.se där man ska söka på:

- Värdegrund i Stockholms stad
- Värdegrund i Stockholms stad textad
- Värdegrund i Stockholms stad teckenspråk

9. Genomgång av KPR:s balanslista över rådets frågor till förvaltningen

Balanslistan genomgås, kompletteras med nya frågor (pkt 3 och 10) och därefter läggs till handlingarna.

10. Övriga frågor

Eva Frunk Lind besvarar frågor från KPR och informerar att förvaltningen återkommer till rådet med en uppföljning av hälso- och sjukvårdsfrågor i äldreomsorgen.

Förvaltningen kommer att titta på stadsdelsnämndernas avslagsbeslut för ansökningar och vård- och omsorgsboenden och överlevnadstider för äldre efter avslaget.

Förvaltningen återkommer till nästa sammanträde med information om stadens förberedelser inför införande av hemsjukvården i Stockholms kommun.

KPR undrar när förvaltningen anskaffar läsplattor till nämnden och rådet.

Nämndsekreteraren Barbara Ahlmark informerar om att en del stadsdelsförvaltningar har tidigare anskaffat läsplattor men den digitala hanteringen av handlingar inte fungerar så bra p.g.a. bristande lösningar för Ipad-appen på INSYN som publicerar nämndshandlingar. Därför avvaktar äldreförvaltningen

med inköp av läsplattor till nämnden och rådet tills tekniska lösningar blir bättre och återkommer med mer information efter sommaren.

11. Diskussion med äldrenämndes ledamot Helen Jäderlund Eckardt (FP)

Ordföranden välkomnar Helen Jäderlund Eckardt (FP) och öppnar diskussionen. Helen Jäderlund Eckardt presenterade sig för rådet, berättade om sitt politiska engagemang politiska intressen för frågor som berör äldreomsorg. Under diskussionen togs upp bl.a. vikten av kvalitetssäkring för rättssäkerheten i äldreomsorgens verksamheter. FP driver fram behov av ökade resurser för stadens äldreomsorg. FP anser att föreningslivet som inriktas åt äldre bör tilldelas mer pengar. Det är också viktigt att man talar om det som är bra i stadens äldreomsorg och lyfter fram goda exempel för välskötta verksamheter som blir inspirerande och utvecklande för andra. Det vore önskvärt om massmedia visat mer intresse för det goda arbete som görs i stadens äldreomsorg. FP anser att mångfalden i äldreomsorgen och inom hemtjänsten är bra, förenklad biståndsbedömning är mycket viktig liksom det planerade införande av nya och enklare vårdnivåer.

Ordföranden tackade Helen Jäderlund Eckardt för diskussionen. Rådet föreslår att till nästa sammanträde bjuds in andra politiker i äldrenämnden och uppdrar åt Barbara Ahlmark att hantera detta.

12. Presentation av e-tjänsten ”Jämför service”

Kommunikatören Carl Smitterberg delar ut informationsmaterial om Stockholms stads e-tjänst ”Jämför service” och gör en praktisk visning av olika sökmöjligheter på stadens hemsida för Jämför service.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark

Nämndsekreterare/tillika sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd